

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců Mgr. Jiřího Gottwalda a JUDr. Miroslavy Honusové v právní věci žalobce **T. H. D.**, v řízení zastoupeného JUDr. Annou Nguyenovou, bytem Jistebník 74, proti žalované **Policii České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Praha 3, Olšanská 2, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22.11.2011 č.j. CPR-7216/ČJ -2011-9CPR-V231, ve věci správního vyhoštění,

t a k t o :

I. Rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 22.11.2011 č.j. CPR-7216/ČJ-2011-9CPR-V231 se pro vady řízení **zrušuje** a věc se **vrací** žalované k dalšímu řízení.

II. Žalovaná je **povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 26,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou k soudu v zákonné lhůtě domáhá přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 22.11.2011 č.j. CPR-7216/ČJ-2011-9CPR-V231, jímž bylo částečně co do doby, na kterou bylo žalobci správní vyhoštění uloženo, změněno, ve zbytku však potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, odboru cizinecké policie, ze dne 18.5.2011 č.j. KRPM-19346-5/ČJ-2011-140023, kterým bylo žalobci uloženo správní vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3. zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších změn a doplnění (dále jen „ZPC“).

Namítá, že správní orgány nedodržely svou povinnost celkově objektivně posoudit veškeré skutečnosti a důkazy a zjistit důsledně stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, když:

- 1) poukazuje na rozpor v odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde žalovaná na jedné straně uvádí, že je vázána rozhodnutím Úřadu práce v Jeseníku a Ministerstva práce a sociálních věcí o předběžné otázce (zda se jednalo o výkon práce v rozporu s vydaným povolením); na druhé straně však uvádí, že o takové rozhodnutí není povinna se opírat, ale může rozhodovat i na základě vlastního šetření,
- 2) rozhodnutí Úřadu práce v Jeseníku ze dne 14.5.2009 č.j. JEA-23-1/2007-zao a rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 10.9.2010 č.j. 2009/45954-424 byla zrušena rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 24.6.2011 č.j. 1 Ad 70/2010-32 – rozhodnutí příslušného orgánu o předběžné otázce tedy neexistuje;
- 3) žalovaná sama žádné šetření neprováděla a opřela se jen o šetření a zjištění úřadu práce, která byla v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24.6.2011 č.j. 1 Ad 70/2010-32 shledána nedostatečnými a neumožňující jednoznačné a spolehlivé závěry o povaze žalobcovy činnosti. K opakovaným stanoviskům žalobce a povaze jeho činnosti se žalovaná vůbec nevyjádřila, tuto otázku samostatně blíže neprošetřila.

Žalovaná navrhuje zamítnutí žaloby. K jednotlivým žalobním bodům uvádí:

- 1) přestože žalovaná přihlížela i k pravomocnému rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 10.9.2010 č.j. 2009/45924-424, není povinna opírat se jen o toto rozhodnutí, ale může rozhodovat i na základě vlastního šetření;
- 2) pravomocná rozhodnutí Úřadu práce v Jeseníku ze dne 14.5.2009 č.j. JEA-23-1/2007-zao a rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 10.9.2010 č.j. 2009/45954-424 byla podkladem napadeného rozhodnutí;
- 3) Úřad práce v Jeseníku provedl ve spolupráci s Celním úřadem Šumperk a Inspektorátem cizinecké policie v Žulové kontrolu u M. O. na jeho provozovně, kdy během kontroly byl žalobce zastížen při výkonu práce – vykonával úklidové práce pokáceného porostu na provozovně. Žalovaná dospěla k závěru, že tuto činnost vykonával žalobce podle pokynů M. O. a je zcela nepravděpodobné, že by žalobce sám přišel na pracoviště a sám od sebe vykonával činnost, při které byl zastížen. M.O. k tomu byla určena nejen doba, po kterou měl žalobce tuto činnost vykonávat, ale i mzda (byť naturální) – strava. Skutkový stav byl dostatečně zjištěn

v průběhu řízení před Úřadem práce v Jeseníku, kde měl žalobce možnost se i ke zjištěnému skutkovému stavu vyjádřit.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu [§ 75 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)] a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Z obsahu správních spisů soud zjistil, že žalobce se k předmětu řízení vyjádřil podáním ze dne 10.12.2010, kde uvedl, že se nejednalo o pracovněprávní vztah, ale pouze o krátkodobou sousedskou výpomoc. M. O. a žalobce neměli sepsanou ani ústně uzavřenou jakoukoli smlouvu, neměli stanoven žádný rozsah práce ani nárok na odměnu. V odvolání ze dne 6.6.2011 proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně tuto argumentaci zopakoval, kdy se odvolává i na totožné tvrzení M. O. Zdůrazňuje znovu, že se jednalo o nárazovou několikahodinovou činnost bez poskytnutí odměny. Žalovaná v napadeném rozhodnutí uvádí, že žalobce pobýval na území České republiky na základě uděleného povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání u VÍTKOVICE POWER ENGINEERING a.s. Uvádí dále údaje o provedené kontrole Úřadu práce v Jeseníku a zdůrazňuje jeho pravomocné rozhodnutí ze dne 14.5.2009 č.j. JEA-23-1/2007-zao, z něhož dovozuje, že žalobce vykonával práci na jiném místě, než pro které mu bylo úřadem práce uděleno povolení, čímž neměl pro výkon této práce patřičné povolení. Žalovaná pak s ohledem na podání žaloby proti rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí, jímž bylo uvedené rozhodnutí Úřadu práce v Jeseníku potvrzeno, sama dovozuje, že činnost vykonával žalobce podle pokynů M. O. a je zcela nepravděpodobné, že by žalobce sám přišel na pracoviště a sám od sebe vykonával činnost, při které byl zastižen. M. O. k tomu byla určena nejen doba, po kterou měl žalobce tuto činnost vykonávat, ale i mzda (byť naturální) – strava.

Ze spisu Městského soudu v Praze sp. zn. 1 Ad 70/2010 a z přípisu Nejvyššího správního soudu ze dne 24.1.2012 č.j. 4 Ads 115/2011-55 krajský soud zjistil, že rozhodnutí Úřadu práce v Jeseníku ze dne 14.5.2009 č.j. JEA-23-1/2007-zao a rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 10.9.2010 č.j. 2009/45924-424 byla zrušena rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 24.6.2011 č.j. 1 Ad 70/2010-32, který nabyl právní moci dne 29.6.2011. Proti uvedenému rozsudku podalo Ministerstvo práce a sociálních věcí kasační stížnost, o které dosud nebylo rozhodnuto. Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebyl podán.

Krajský soud předně neshledává důvodným žalobní bod 1).

Dle § 57 odst. 1 písm. c) zák. č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších změn a doplnění (dále jen „správní řád“), jestliže vydání rozhodnutí závisí na řešení otázky, již nepřísluší správnímu orgánu rozhodnout a o které nebylo dosud pravomocně rozhodnuto, správní orgán si o ní může učinit úsudek; správní orgán si však nemůže učinit úsudek o tom, zda byl spáchán trestný čin, přestupek nebo jiný správní delikt a kdo za něj odpovídá, ani o otázkách osobního stavu.

Dle § 57 odst. 3 správního řádu rozhodnutím příslušného orgánu o předběžné otázce, které je pravomocné, popřípadě předběžně vykonatelné, je správní orgán vázán.

Žalovaná při svém rozhodování podle odůvodnění napadeného rozhodnutí vycházela z rozhodnutí Úřadu práce v Jeseníku a Ministerstva práce a sociálních věcí, o nichž se domnívala, že jsou pravomocná; postupovala tak zcela v souladu s § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu.

Provedla-li přitom současně též vlastní hodnocení věci, přičemž toto hodnocení není v rozporu s rozhodnutími Úřadu práce v Jeseníku a Ministerstva práce a sociálních věcí, nejedná se o vadu, která by měla vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé [§ 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s.], navíc takový postup je nanejvýš vhodný k předejití negativního důsledku případného zrušení rozhodnutí o předběžné otázce, tj. založení důvodu k obnově řízení podle § 100 odst. 1 písm. b) správního řádu.

Vzhledem k tomu, že žalovaná se ve svých závěrech neodchýlila od závěrů rozhodnutí Úřadu práce v Jeseníku a Ministerstva práce a sociálních věcí, tj. rozhodnutí o předběžné otázce, které považovala za pravomocná, neshledal soud samotné provedení vlastního hodnocení žalované vadou, která by mohla mít za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí a byla tak důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí [§ 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s.].

Vlastní posouzení předběžné otázky žalovanou – za situace, kdy přistoupila k rozhodnutí – bylo navzdory přesvědčení žalované – v posuzovaném případě nutné, neboť rozhodnutí, ze kterých žalovaná vycházela, byla ke dni 22.11.2011, kdy žalovaná rozhodovala, již pravomocně zrušena Městským soudem v Praze, proto je třeba na ně hledět, jakoby neexistovala. Na tento závěr nemá žádný vliv podání kasační stížnosti Ministerstvem práce a sociálních věcí, když kasační stížnost nemá ze zákona odkladný účinek a návrh na přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti nebyl ani podán (§ 107 s.ř.s.).

Důvodným je žalobní bod 2), tj. námitka neexistence rozhodnutí o předběžné otázce, neboť tato rozhodování byla již v době rozhodování žalované (k 22.11.2011) zrušena rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 24.6.2011 č.j. 1 Ad 70/2010-32, který nabyl právní moci již 29.6.2011.

S ohledem na to, že napadené rozhodnutí obsahuje i vlastní úvahy žalované k předběžné otázce, není však důvodnost žalobního bodu 2) bez dalšího důvodem ke zrušení napadeného rozhodnutí. Žalovaná totiž – i přes své přesvědčení o existenci a pravomocnosti rozhodnutí o předběžné otázce – provedla v souladu s § 57 odst. 1 písm. c) s.ř.s. vlastní úvahu o předběžné otázce, která je rozhodující pro posouzení věci.

Dle § 2 odst. 4 zák. č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších změn a doplnění (dále jen „zákoník práce“), za závislou práci, která je vykonávána ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, se považuje výlučně osobní výkon práce zaměstnance pro zaměstnavatele, podle pokynů

zaměstnavatele, jeho jménem, za mzdu, plat nebo odměnu za práci, v pracovní době nebo jinak stanovené nebo dohodnuté době na pracovišti zaměstnavatele, popřípadě na jiném dohodnutém místě, na náklady zaměstnavatele a na jeho odpovědnost.

Pojmovými znaky závislé práce (tj. práce v režimu zákoníku práce) jsou tak:

- a) vztah nadřízenosti a podřízenosti,
- b) osobní výkon práce pro jiného, a to
- c) podle jeho pokynů,
- d) jeho jménem,
- e) za mzdu, plat či odměnu za práci,
- f) na jeho pracovišti popřípadě na jiném dohodnutém místě,
- g) na jeho náklady,
- h) na jeho odpovědnost, a
- i) v pracovní době nebo jinak stanovené nebo dohodnuté době.

Od závislé práce je třeba odlišovat tzv. „občanskou výpomoc“, kdy právě tímto charakterem práce žalobce v řízení argumentuje. Občanská výpomoc není v současnosti v žádném účinném právním předpise definována. Její poslední výslovnou úpravu představovala ust. § 384 a násl. zák. č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění účinném do 31.12.1991, která občanskou výpomoc definovala slovy *„Jestliže občan pro jiného občana na jeho žádost provede nějakou práci, poskytne mu půjčku anebo mu jinak vypomůže, jde o občanskou výpomoc.“*, přičemž ani tato výslovná právní úprava účinná v době kogentní a rigidnější pracovněprávní úpravy (zák. č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění účinném do 31.12.1991) nevylučovala odměnu za občanskou výpomoc, naopak ji výslovně umožňovala (srov. § 385 odst. 2). I v současné době je podle ustálené právní praxe (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 25.11.2011 sp. zn. 25 Cdo 3874/2008, www.nsoud.cz) s ohledem na ust. § 51 zák. č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších změn a doplnění, právně možná.

Občanské výpomoci i výkonu závislé práce jsou přitom společné znaky uvedené shora pod písm. b), c), f), i), neboť i při občanské výpomoci se jedná o osobní výkon práce pro jiného v souladu s jeho případnými pokyny, na dohodnutém místě a v dohodnuté době, kdy a priori nelze vyloučit ani znak e), tzn. odměnu za vykonanou práci (k takové výluce nedává podklad žádné z ustanovení právních předpisů platných a účinných na území ČR).

Znaky, které tedy odlišují závislou práci od občanské výpomoci, jsou tedy znaky:

- a) vztah nadřízenosti a podřízenosti,
- d) výkon práce jménem jiného, a to
- g) na jeho náklady a
- h) na jeho odpovědnost.

Žalovaná však v napadeném rozhodnutí dovozuje povahou práce vykonávané žalobcem jako práce závislé z pokynů Milana Orla [znak c)], dohody o místě výkonu práce [znak f)], dohody o odměně [znak e)] a z dohody o době práce [znak i)], které však nejsou schopny závislou práci od občanské výpomoci odlišit.

Z pohledu shora uvedených odlišovacích znaků občanské výpomoci a závislé práce se však žalovaná povahou práce vykonávané žalobcem pro Milana Orla nikterak nezabývala a nezjistila (ani neměla k dispozici zjištění jiných orgánů) relevantní skutečnosti, z nichž by bylo možno na tyto znaky usuzovat.

Napadené rozhodnutí je tak založeno na důvodech, které nejsou pro posouzení věci relevantní, zatímco relevantní důvody nebyly napadeným rozhodnutím vůbec hodnoceny. Krajský soud proto napadené rozhodnutí bez jednání podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. zrušil a věc podle § 78 odst. 4 s.ř.s. vrátil žalované k dalšímu řízení.

Učinil tak ve lhůtě 60 dnů stanovené pro jeho rozhodnutí ust. § 172 odst. 7 s.ř.s. (ve znění účinném od 1.1.2012, dříve § 172 odst. 6 věta druhá s.ř.s. ve znění účinném do 31.12.2011), a to i přes podání žaloby žalobcem k místně nepřislušnému soudu, když žaloba byla doručena Městskému soudu v Praze dne 14.12.2011.

Právními názory vyjádřenými v tomto rozsudku jsou správní orgány v dalším řízení vázány (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z procesního úspěchu žalobce ve sporu, kdy žalobci tak dle § 60 odst. 1 s.ř.s. vzniklo vůči žalované právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce tvoří dle obsahu spisu toliko zaplacené poštovné při podání žaloby ve výši 26,- Kč; soud proto uložil žalované zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení tuto částku. Vzhledem k odlišné úpravě s.ř.s. a zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších změn a doplnění (dále jen „o.s.ř.“), týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s.ř.s., § 159, § 160 odst. 1 o.s.ř.), uložil soud žalované povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinná dobrovolně, co jí ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

V Ostravě dne 9. února 2012

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu